

Strategie obnovy území po povodních v září 2024

Ministerstvo pro místní rozvoj

prosinec 2024

Obsah

1. Úvod.....	2
--------------	---

2.	Vymezení zasaženého území	6
3.	Vymezení prioritních cílů, na které má být státní pomoc poskytnuta	7
4.	Výčet ministerstev, která se budou podílet na rozhodování o státní pomoci	7
5.	Formy poskytování státní pomoci a rozpočtové nároky dle jednotlivých resortů	8
5.1.	Ministerstvo pro místní rozvoj	8
5.2.	Ministerstvo dopravy	11
5.3.	Ministerstvo zemědělství	11
5.4.	Ministerstvo životního prostředí	13
5.5.	Ministerstvo průmyslu a obchodu	15
5.6.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	16
5.7.	Ministerstvo zdravotnictví	17
5.8.	Ministerstvo práce a sociálních věcí	17
5.9.	Ministerstvo kultury	18
5.10.	Ministerstvo vnitra	18
6.	Souhrnný přehled požadavků na posílení kapitol ze státního rozpočtu	19
7.	Možnosti krajů a obcí řešení obnovy území z vlastních rozpočtových zdrojů	19
8.	Rozsah dopadů na obyvatelstvo	20
9.	Koordinace činností navazujících na Strategie obnovy území.....	21

1. Úvod

V období od 13. do 18. září 2024 zasáhla rozsáhlou část území ČR povodeň způsobená vydatnými dlouhotrvajícími srážkami. Extrémní povodňová situace způsobila velké materiální škody a vyžádala si několik lidských životů.

Na území nejpostiženějších krajů byl hejtmany vyhlášen stav nebezpečí (obec s rozšířenou působností Frýdlant v Libereckém kraji, celé území Olomouckého kraje a Moravskoslezského kraje). Stav nebezpečí byl na území obce s rozšířenou působností Frýdlant v Libereckém kraji ukončen dne 18. 9. 2024. Na území Olomouckého kraje byl stav nebezpečí se souhlasem vlády opakovaně prodlužován do 12. 12. 2024 a na území Moravskoslezského kraje do 13. 12. 2024.

Po skončení povodní a průběžně též při ukončování krizových stavů byla aktivována **státní pomoc, která se zaměřuje na obnovu základních funkcí v postiženém území**. Tento postup je dán zákonem č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území, a navazující vyhláškou Ministerstva financí (č. 186/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva financí, kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu).

Podle této právní úpravy nejprve probíhá **souhrnné zjišťování škod vzniklých krajům, obcím, právníkům i fyzickým osobám** (nejedná se přitom o jakékoliv škody; sbírané údaje jsou definovány jako potřebné náklady k obnovení základních funkcí v území). V tom hrají nezastupitelnou roli kraje, které podle uvedeného zákona mají povinnost zjistit údaje o vzniklých škodách (a to prostřednictvím oslovení především obcí, ale i dalších dotčených subjektů a osob, a prostřednictvím pověřených osob) a vyčíslit předběžný odhad nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR“) ve spolupráci s ministerstvem financí ČR (dále jen „MF“) a s dalšími resorty z těchto podkladů připravuje návrh Strategie obnovy území, kterou je povinno předložit vládě v termínu do 20 dnů od ukončení krizového stavu.

Strategie obnovy území je rámcem, který stanovuje cíle obnovy území, vymezuje relevantní nástroje a alokuje zdroje. Obsahuje především vymezení území, stanovení cílů obnovy, včetně jejich prioritizace, výčet resortů, které se na pomoci podílejí, objem finančních prostředků pro uvedené resorty, vymezení forem státní pomoci (dotační programy, úvěry apod.), koordinační mechanismus.

Nad rámec zákonem definovaných náležitostí byla Strategie obnovy území připravena se dvěma výjimkami:

- MF vyzvalo k součtu povodňových škod a k postupu dle zákona č. 12/2002 Sb. také další zasažené kraje (tedy nejenom ty, na jejichž území byl vyhlášen stav nebezpečí).

Kromě území krajů Olomouckého, Moravskoslezského a části Libereckého kraje se do sčítání škod zapojily také kraje Jihočeský, Jihomoravský, Pardubický, Středočeský a Zlínský, a údaje byly sebrány též za území Libereckého kraje, z míst, kde nebyl stav nebezpečí vyhlášen. Ostatní kraje nabídky Ministerstva financí nevyužily, škody na svém území nesčítaly a do této Strategie tedy nejsou zahrnuty.

- Strategie obnovy území byla **připravována pro všechny postižené kraje najednou** (tedy nikoliv jednotlivě v návaznosti na ukončování krizových stavů na jednotlivých územích), a to ještě dříve, než byl na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje ukončen stav nebezpečí¹.

Uvedený postup implikoval některé problémy v metodologii sčítání škod. Pro kraje, které údaje o škodách sbíraly nad rámec zákona, nebyla výše jmenovaná vyhláška MF závazná, a ne všechny kraje dodržely všechny náležitosti sběru dat a jejich kompletní strukturu. Problém se týkal také přepočtu zjištěných škod dle věcných gescí jednotlivých resortů, kde část krajů jednak nedostatečně respektovala metodiku², a především pak dále nerozřazovala škody připadající do kategorie „Jiné“ (případně „Ostatní“). Z pohledu krajů je potřeba uvést, že uvedená metodika není zcela jednoznačná a funkční. Tím došlo k signifikantnímu zkreslení údajů o škodách vykazovaných v rámci věcné působnosti jednotlivých resortů.

Druhá okolnost spočívala v tom, že kromě sběru údajů o škodách v souladu se zákonem č. 12/2002 Sb., provedlo MF další paralelní součet škod, a to výhradně na státním majetku. Tento součet škod byl o cca 11 mld. Kč vyšší než součet škod na majetku státu, který uvedly kraje. Rozdíl je způsoben tím, že ne všechny kraje uvedly škody na státním majetku na svém území či jejich úplnou částku. Rozdíl je způsoben tím, že ne všechny kraje uvedly škody na státním majetku na svém území či jejich úplnou částku. Nutno podotknout, že řada resortů také přistoupila k vlastnímu sčítání škod (z různých, vesměs relevantních důvodů, jako byla např. potřeba podrobnějšího členění dat apod.).

Přes popsané problémy představují součty škod, na jejichž přípravě mají klíčový podíl kraje a obce, relevantní a kvalitní podklad pro přípravu strategie a jednotlivých forem podpory, a to především pokud se týká majetku územních samosprávných celků. Je však také potřeba upozornit na to, že se jedná o předběžné odhady škod. Odhady škod v následujícím textu se odkazují k provedenému součtu v souladu s vyhláškou č. 186/2002 Sb., pokud se jedná o

---

¹ Tento postup byl na pracovních skupinách odsouhlasen vedením těchto krajů.

² Jedná se o metodický postup k vyhlášce č. 186/2002 Sb., umístěný na webu Ministerstva financí: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/podpora-z-narodnich-zdroju/zivelni-pohromy/2006/metodika-pro-predbezny-odhad-nakladu-na--8870>.

majetek obcí a krajů. Jedná-li se o majetek státu, je uváděn součet provedený jednotlivými resorty.

Celkové škody reportované kraji jsou odhadovány na 57,1 mld. Kč, tato částka je o dalších 11 miliard Kč vyšší, tj. 68,1 mld. Kč při zohlednění komplexního odhadu škod na státním majetku. Z uvedené sumy připadá 25,7 miliardy Kč na stát, 3,8 miliardy na kraje, 12,8 miliardy na obce, 14,1 miliardy na podnikatele (fyzické i právnické osoby), 10,9 miliardy na nepodnikající fyzické osoby a 0,7 miliardy na nepodnikající právnické osoby.

Škody na státním majetku způsobené v důsledku extrémních srážek a následných povodní jsou shrnuty podle jednotlivých resortů v následující tabulce. K největším škodám na státním majetku došlo na území Moravskoslezského kraje (16,19 mld. Kč) a na území Olomouckého kraje (5,76 mld. Kč).

	Resort	Částka (v tis. Kč)
1	Ministerstvo obrany	105 156,0
2	Ministerstvo financí	13 308,5
3	Ministerstvo práce a sociálních věcí	10 719,0
4	Ministerstvo vnitra	176 466,0
5	Ministerstvo životního prostředí	94 613,0
6	Ministerstvo průmyslu a obchodu	5 432,6
7	Ministerstvo dopravy	8 632 841,0
8	Ministerstvo zemědělství	16 500 003,0
9	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	720,0
10	Ministerstvo kultury	34 945,0
11	Ministerstvo zdravotnictví	30 507,0
12	Ministerstvo spravedlnosti	93 465,0
13	Český úřad zeměměřický a katastrální	2 490,0
14	Energetický regulační úřad	1 610,0
15	Ústav pro studium totalitních režimů	500,0

16	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	605,0
CELKEM		25 703 381,1

Na nestátním majetku byly největší vyčíslené škody zaznamenány v oblasti komunikací, kde dosáhly 11,5 miliardy Kč, dále ve vodohospodářské infrastruktuře s celkovou škodou 11,1 miliardy Kč a na bytech a rodinných domech, kde byly vyčísleny na 9,3 miliardy Kč. Významné škody byly také způsobeny na strojích, zařízeních, dopravních prostředcích a vnitřním vybavení, kde dosáhly 8,3 miliardy Kč. Škody na ostatních stavbách (zdravotnická zařízení, školy a školská zařízení, ústavy sociální péče, stavby civilní ochrany a kulturní zařízení) dosáhly celkové výše 5,84 miliardy Kč. Nejvyšší jednotlivou položkou jsou upravené vodní toky, kde se škody vyšplhaly na 9,19 mld. Kč.

2. Vymezení zasaženého území

Území pro potřeby Strategie obnovy území vymezujeme jednak jako území, na kterém došlo k vyhlášení stavu nebezpečí (tj. v souladu se zákonem č. 12/2002 Sb.), a dále také (nad rámec zákona) jako území obcí s rozšířenou působností, na kterém kraje v rámci sčítání škod nějakou škodu zaregistrovaly.

Krizové stavy byly vyhlášeny na následujících územích:

Liberecký kraj: 15. září 2024 vyhlášen stav nebezpečí na území ORP Frýdlant. Stav nebezpečí byl zrušen dne 18. září 2024.

Moravskoslezský kraj: 14. září 2024 vyhlášen stav nebezpečí na celém území kraje; stav nebezpečí byl posléze opakovaně prodloužen do 13. prosince 2024 (a to na územích ORP Bohumín, Bruntál, Krnov, Opava a Ostrava).

Olomoucký kraj: 14. září 2024 vyhlášen stav nebezpečí na celém území kraje; stav nebezpečí byl posléze opakovaně prodloužen do 12. prosince 2024 (a to na územích ORP Jeseník a Šumperk).

V konkrétní rovině se tedy jedná o:

Jihočeský kraj: České Budějovice, Český Krumlov, Dačice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Milevsko, Písek, Prachatice, Soběslav, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Týn n. Vltavou, Vimperk a Vodňany

Jihomoravský kraj: Brno, Blansko, Boskovice, Břeclav, Bučovice, Hustopeče, Ivančice, Kyjov, Moravský Krumlov, Šlapanice, Veselí n. Moravou, Znojmo, Židlochovice

Liberecký kraj: Frýdlant, Jablonec n. Nisou, Jilemnice, Liberec, Tanvald, Turnov, Železný Brod

Moravskoslezský kraj: celé území kraje

Olomoucký kraj: celé území kraje

Pardubický kraj³: Česká Třebová, Litomyšl, Pardubice, Přelouč, Ústí n. Orlicí, Vysoké Mýto

Středočeský kraj: Benešov, Beroun, Brandýs n. Labem, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kolín, Kralupy n. Vltavou, Kutná Hora, Lysá n. Labem, Mělník, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Říčany, Sedlčany, Vlašim

Zlínský kraj: Bystřice p. Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov p. Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín, Zlín

3. Vymezení prioritních cílů, na které má být státní pomoc poskytnuta

Celkem 5 krajů uvedlo ve svých podkladech výčet prioritních oblastí, na jejichž řešení je poskytnutí státní pomoci nejvíce potřeba. Z údajů bylo sestaveno následující pořadí:

1. **Obnova dopravní infrastruktury** (především pozemní komunikace, železnice, silniční mosty, místní komunikace v obcích)
2. **Obnova inženýrských sítí** (především vodovody a kanalizace)
3. **Obnova bytového fondu**
4. **Obnova vodních toků** (včetně rybníční soustavy a obnovy protipovodňových opatření)
5. **Sanace škod v oblasti zemědělství** (včetně lesů)
6. **Obnova kulturního dědictví**

4. Výčet ministerstev, která se budou podílet na rozhodování o státní pomoci

Vzhledem k téměř tříměsíčnímu trvání krizového stavu na území dvou nejvíce zasažených krajů byla realizace státní pomoci zahájena ještě před samotným zpracováním této strategie. Jednotlivé resorty ve své působnosti připravily již řadu opatření, které byly následně vládou schváleny:

---

³ Výčet uveden dle materiálu „Informace ČHMÚ o hydrometeorologických aspektech povodně v září 2024“ – výčet ORP, na jejichž území došlo k dosažení 3. stupně povodňové aktivity.

- usnesení vlády č. 736 ze dne 16. října 2024, k použití vládní rozpočtové rezervy v kapitole Všeobecná pokladní správa v roce 2024 na posílení rozpočtu kapitoly 315 Ministerstvo životního prostředí za účelem poskytnutí dotace Státního fondu životního prostředí České republiky v souvislosti s realizací výzev na pomoc domácnostem a obnovu infrastruktury po povodni vzniklé v roce 2024;
- usnesení vlády č. 823 ze dne 13. listopadu 2024, o návrhu finančního řešení zmírnění škod způsobených na státním vodohospodářském majetku, infrastruktuře vodovodů a kanalizací, rybničním fondu, lesním majetku a na majetku státu v gesci Ministerstva zemědělství v důsledku povodní vzniklých v září 2024;
- usnesení vlády č. 837 ze dne 20. listopadu 2024, k žádosti o navýšení rozpočtu kapitoly 362 – Národní sportovní agentura z prostředků vládní rozpočtové rezervy v kapitole Všeobecná pokladní správa v roce 2024 na likvidaci následků povodní v oblasti sportu vzniklých v roce 2024;
- usnesení vlády č. 850 ze dne 20. listopadu 2024, o Programu Úvěry – Povodňový restart 2024;
- usnesení vlády č. 875 ze dne 27. listopadu 2024, o financování obnovy majetku po povodních ze září 2024 v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj;
- usnesení vlády č. 876 ze dne 27. listopadu 2024, k posílení výdajů kapitoly 313 - Ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2024 – povodně 2024;
- usnesení vlády č. 882 ze dne 27. listopadu 2024, o změně usnesení vlády ze dne 6. listopadu 2024 č. 798, k použití vládní rozpočtové rezervy v kapitole Všeobecná pokladní správa v roce 2024 na posílení rozpočtu kapitoly 327 - Ministerstvo dopravy za účelem poskytnutí dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury v souvislosti s financováním investičních a neinvestičních akcí na dopravní infrastrukturu ve vlastnictví státu v krajích postižených povodněmi v roce 2024.

O poskytování státní pomoci budou rozhodovat v návaznosti na Strategii obnovy území ministerstva pro místní rozvoj, zemědělství, životního prostředí, průmyslu a obchodu, školství, mládeže a tělovýchovy, a práce a sociálních věcí. Resorty ministerstva dopravy, vnitra, obrany, financí, spravedlnosti, zdravotnictví a kultury zajišťují obnovu majetku státu ve své působnosti.

5. Formy poskytování státní pomoci a rozpočtové nároky dle jednotlivých resortů

5.1. Ministerstvo pro místní rozvoj

Do věcné působnosti MMR v rámci státní pomoci při obnově území postiženého živelní pohromou spadá především zajišťování **obnovy majetku obcí a krajů**, kterými územní samosprávné celky zajišťují plnění svých základních funkcí.

Za tímto účelem byly připraveny zejména podprogramy ŽIVEL 1 – Obnova obecního a krajského majetku po krizových stavech a ŽIVEL 2 – Obnova obecního a krajského majetku programu č. 11776 Podpora obnovy a rozvoje regionů⁴.

Ve vymezeném území představují škody na majetku obecních a krajských samospráv způsobené povodněmi ze září 2024 celkem 16,6 mld. Kč, z toho 3,8 mld. Kč tvoří škody na majetku krajů a 12,8 mld. Kč představují škody na majetku obcí.

Největší část z těchto škod byla způsobena na území krajů, kde byl vyhlášen stav nebezpečí (pro tato území je určen podprogram ŽIVEL 1), konkrétně šlo celkem o 15,3 mld. Kč, z toho 11,7 mld. představují škody na majetku obcí a 3,6 mld. škody na majetku krajů.

Z hlediska věcného členění škod na obecním a krajském majetku stojí za zmínku např. škody na silničních mostech (cca 4,26 mld. Kč) a pozemních komunikacích (cca 5,32 mld. Kč), nebo veřejných a jiných stavbách typu škol, zdravotnických a kulturních zařízení (cca 2,22 mld. Kč), což je infrastruktura z podstatné části určena k obnově z podprogramů ŽIVEL 1 a 2. Celkově, když se zaměříme na majetek obcí a krajů, jehož obnova se dá předpokládat jako uznatelná z podprogramů ŽIVEL 1 a 2, dosahují škody na tomto typu majetku výše cca 12,65 mld. Kč, z toho cca 11,62 mld. v územích, pro která byl vyhlášen krizový stav, a jsou relevantní pro podprogram ŽIVEL 1. Škody v ostatním území, relevantní pro podprogram ŽIVEL 2, jsou ve výši přibližně 1,03 mld.

Průměrná míra dotace v programu ŽIVEL 1 se dá očekávat cca na úrovni 80 % způsobilých výdajů akce, u řešení škod na majetku územních samospráv ve výši cca 11,62 mld. Kč se jedná o dotační podporu v rozsahu cca 9,3 mld. Kč. Sice lze předpokládat, že určitá část těchto nákladů zřejmě nebude způsobilá k řešení z programu ŽIVEL 1, část škod bude také pokryta pojištěním anebo v daném případě nebude požádáno o dotaci, přesto však pravděpodobně překročí potřeba podpory z ŽIVLU 1 5 mld. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj již vyhlásilo výzvu s alokací 800 mil. Kč v rámci ŽIVLU 2, a to pro území, pro která nebyl vyhlášen krizový stav. Z odhadu škod se jeví, že tato alokace výzvy by měla být pro obnovu majetku v dotčeném území dostatečná. Nicméně část zmiňovaných prostředků alokovaných na předmětnou výzvu v ŽIVLU 2 je usnesením vlády ze dne 13. září 2021 č. 805 účelově určená na řešení následků tornáda, které v roce 2021 zasáhlo Jihomoravský kraj. Tyto prostředky nebyly v rámci výzev pro řešení následků tornáda zazávazkovány, proto se bude v návaznosti na zájem o danou výzvu (objem předložených žádostí o dotaci) vládě navrhopvat jejich využití/uvolnění pro řešení následků povodní ze září 2024, nebo bude požádáno o schválení dalších prostředků pro příslušný program.

---

⁴ Uvedený program doposud nebyl schválen vládou.

Státní pomoc bude poskytnuta z výše uvedených podprogramů ŽIVEL 1 a ŽIVEL 2 (v případě ŽIVLU 2 bude podpora poskytnuta z programu č. 117D92 Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách). Pro finanční zabezpečení programu č. 11776 Podpora obnovy a rozvoje regionů je na obnovu obecního a krajského majetku se předpokládá 5 mld. Kč.

V oblasti bydlení připravilo MMR dotační a dotačně úvěrové podprogramy ŽIVEL 3 a ŽIVEL 4. Škody způsobené povodněmi na objektech bydlení jsou za sčítané území vyčísleny na 9,27 mld. Kč. Z toho 8,25 mld. Kč jsou škody na objektech ve vlastnictví fyzických osob a 0,49 mld. Kč škody na objektech ve vlastnictví obcí. Největší část z těchto škod byla způsobena na území krajů, kde byl vyhlášen stav nebezpečí, konkrétně se jedná o škody ve výši 9,00 mld. Kč.

Podprogram ŽIVEL 3 je dotačně-úvěrový nástroj na obnovu obydlí, které poničila povodeň. Finance bude možné čerpat na opravy, demolice a výstavbu domů nebo jejich částí poškozených povodněmi, ale i na nákup nového bydlení. Výzva z podprogramu bude vyhlášena v prosinci 2024.

Průměrná míra dotace v podprogramu ŽIVEL 3 financovaná ze zdrojů státního rozpočtu se dá očekávat cca na úrovni 50 % způsobilých výdajů akce, a to u řešení škod na objektech bydlení v celkové výši cca 9,27 mld. Kč. Navíc, pokud bude akce realizována formou zvýhodněného úvěru, zde bude podíl částky hrazené z úvěru až do výše 100 % uznatelných nákladů akce, takže pro jistinu úvěrů bude třeba zajistit další zdroje. Část nákladů nebude způsobilá, případně budou vlastníci řešit úhradu škod z dalších zdrojů (především pojištění), proto celkovou potřebnou částku pro realizaci podprogramu ŽIVEL 3 předpokládá MMR ve výši 3,5 mld. Kč. Podprogram bude realizován Státním fondem podpory investic, vybrané administrativní procesy budou delegovány na Centrum pro regionální rozvoj ČR. Oprávněnými žadateli budou jak fyzické, tak právnické osoby.

Dále byl připraven dotační podprogram ŽIVEL 4 pro samosprávy a provozovatele škol na zajištění dočasných prostor (rekonstrukcí nebo pronájmem) s cílem zajistit náhradní ubytování lidem, kteří přišli o své domovy, a na zajištění náhradních prostor pro vzdělávání dětí (náhradních prostor pro provoz mateřských a základních škol). Alokace výzvy vyhlášené v podprogramu je 1 mld Kč.

Pro zajištění státní pomoci z podprogramů ŽIVEL 3 a ŽIVEL 4 je pro finanční zabezpečení programu č. 11776 Podpora obnovy a rozvoje regionů v uvedených podprogramech se předpokládá potřeba 4,5 mld. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytne státní pomoc prostřednictvím svých podprogramů ŽIVEL 1, ŽIVEL 2, ŽIVEL 3 a ŽIVEL 4, potřeba posílení financování programu č. 11776 Podpora obnovy a rozvoje regionů je aktuálně odhadována na celkem 9,5 mld. Kč.

5.2. Ministerstvo dopravy

Celkový předběžný odhad nákladů na obnovu majetku státu v oblasti dopravní infrastruktury postiženého povodněmi v září 2024 byl ze strany správců dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu (Ředitelství silnic a dálnic, Správa železnic, Ředitelství vodních cest ČR) vyčíslen na 8,7 mld. Kč (škody byly přitom zaznamenány ve 11 krajích, tj. kromě hl. m. Prahy, Plzeňského a Karlovarského kraje).

Finanční prostředky na financování dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu v krajích postižených povodněmi budou poskytovány správcům tohoto majetku státu (Správa železnic, Ředitelství silnic a dálnic, Ředitelství vodních cest ČR) prostřednictvím Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Rozpočet SFDI bude v této souvislosti posílen prostřednictvím dotace ze státního rozpočtu, kapitoly 327 Ministerstvo dopravy, v rámci Programu 127 76 Ostatní dotace pro SFDI, akce 127D760004001 „SFDI – Financování dopravní infrastruktury ve vlastnictví státu v souvislosti s povodněmi v roce 2024“. Tato dotace byla již schválena ve výši 5,5 mld. Kč, a to na základě usnesení vlády ze dne 6. listopadu 2024 č. 798, ve znění usnesení vlády ze dne 27. listopadu č. 882.

SFDI již také evidoval neinvestiční výdaje ve výši 38 mil Kč (v říjnu 2024) vynaložené na havarijní opravy za účelem obnovení provozu na povodněmi dotčené dopravní infrastruktuře.

Další škody byly zaznamenány na dopravní infrastruktuře ve vlastnictví krajů (silnice II. a III. třídy) a obcí (místní komunikace). Celkové škody na pozemních komunikacích ve vlastnictví obcí a krajů byly cca 5,32 mld. Kč a na silničních mostech cca 4,26 mld. Kč. Tyto škody budou řešeny v rámci podprogramů ŽIVEL 1 a 2 v působnosti MMR.

Ministerstvo dopravy nepožaduje v souvislosti s přípravou Strategie další finanční prostředky nad rámec již schválených.

5.3. Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství poskytuje v rámci své působnosti pomoc při sanaci povodňových škod v širokém spektru oblastí. Jedná se především o škody na vodohospodářském majetku, na

vodovodech a kanalizacích, rybnících i lesních cestách, stejně jako na různých typech zemědělských hospodářství. Celkové vyčíslení škod je 13,6 mld. Kč.

Aktuálně jsou připraveny následující programy podpory:

- **Podpora odstraňování povodňových škod způsobených povodněmi 2024** – dotační program (s max. mírou podpory 80 %, ve výjimečných případech až 100 % celkových nákladů), kde oprávněnými příjemci jsou města a obce (a za určitých podmínek také jejich svazky, případně jimi vlastněné společnosti). Věcným zaměřením programu jsou škody na vodohospodářské infrastruktuře (vodovody a kanalizace).
- **Odstranění povodňových škod na rybnících a vodních nádržích** – dotační program (s max. mírou podpory 100 %) pro právnické i fyzické osoby podnikající v rybářství (podmínkou dotace bude zabezpečení proti povodním).
- **Finanční příspěvek na zmírnění škod způsobených na lesních cestách povodněmi v září 2024** – program podpory určený pro vlastníky pozemků s lesními cestami, které byly poničeny nebo zničeny povodněmi. Celková alokace je 1 mld. Kč.
- Program „**Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářském majetku III**“, podprogram „**Odstranění následků povodní roku 2024**“ – jedná se o program s účastí státního rozpočtu vyšší než 5 mld. Kč, který byl schválen usnesením vlády ze dne 4. prosince 2024 č. 917. Příjemci podpory jsou státní podniky Povodí a Lesy ČR, podpora bude poskytována až do výše 100 % na stavební část akce. Hlavní cílem programu je zajistit nápravu povodňových škod na korytech vodních toků včetně souvisejících objektů, vodních dílech a břehových porostech ve vlastnictví státu.

V roce 2025 Ministerstvo zemědělství poskytne finanční kompenzace za ztráty na rybích obsádkách způsobených povodněmi **akvakulturním podnikům**, a to do výše 100 mil. Kč.

V sektoru zemědělství provedlo MZe cílený zemědělský monitoring, který vyčíslil škody na 1,8 mld. Kč. V sektorech chovu hospodářských zvířat a rostlinných komodit sice není připravován specifický resortní program, avšak podpora spočívá ve zvýhodněných typech pojištění, a v modifikaci podmínek dotací na úrovni EU (ty jsou projednávány s dalšími zeměmi).

Na základě usnesení vlády č. 823/2024 bylo v letošním roce převedeno do rozpočtu MZe celkem 7,3 mld. Kč.

Spolupráci při řešení povodňových škod zajišťuje také Státní pozemkový úřad. Jeho role spočívá především v bezúplatných převodech státních pozemků do vlastnictví měst a obcí, které

je dále využívají pro osoby, které měly zcela zničené obydlí, a hledání prostor pro výstavbu mimo záplavové území.

Ministerstvo zemědělství požaduje v souvislosti s přípravou Strategie další finanční prostředky nad rámec již schválených v rámci Usnesení vlády č. 823/2024 na finanční kompenzace za ztráty na rybích obsádkách způsobených povodněmi akvakulturním podnikům, a to do výše 100 mil. Kč. v roce 2025.

5.4. Ministerstvo životního prostředí

Pomoc Ministerstva životního prostředí je poskytována z programu 115 37 „Pomoc domácnostem po povodni 2024“ a 115 38 „Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024“ prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR.

V současné době jsou již vyhlášeny 2 výzvy a probíhá příjem žádostí:

- **Pomoc domácnostem po povodni 2024** – účelem podpory je realizovat pomoc domácnostem postiženým povodněmi po 12. 9. 2024 prostřednictvím obcí. Finanční prostředky obce následně distribuují fyzickým osobám v rámci svých nastavených podmínek schválených zastupitelstvem obce, zohledňujících míru postižení domácnosti. Výše podpory je průměrně 40 tis. Kč na postiženou domácnost. Oprávněnými příjemci jsou obce na území Moravskoslezského, Olomouckého kraje a ORP Frýdlant, které byly postiženy povodní po 12. 9. 2024, v souvislosti s tlakovou níží Boris. Příjem žádostí probíhá 9. 10. 2024 - 31. 1. 2025 a celková alokace výzvy je 1 mld. Kč.
- **Obnova infrastruktury pro životní prostředí po povodni 2024** – podpora je určena na realizaci řešení nakládání s odpadními vodami a zásobování pitnou vodou a zejména na stavební práce, služby a dodávky v přímé vazbě na obnovu a opravu poškozené infrastruktury a její uvedení do původního stavu před živelní pohromou. Formou podpory je dotace ve výši 100 % nákladů. Mezi příjemce podpory patří vlastníci vodohospodářské infrastruktury (obce, svazky obcí, případně právnické osoby s nadpolovičním podílem obce nebo veřejných subjektů) s majetkem poškozeným povodní po 12.9.2024, v souvislosti s tlakovou níží Boris. Příjem žádostí probíhá 9. 10. 2024 - 31. 3. 2025 a celková alokace výzvy je 2 mld. Kč.

Všechny výše uvedené výzvy jsou předfinancovány z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR, které budou následně (v návaznosti na Usnesení vlády č. 736 ze dne 16. 10. 2024) refundovány z prostředků státního rozpočtu – 2,7 mld. Kč v roce 2024. V roce 2025 se předpokládá refundace ve výši 0,3 mld. Kč v roce 2025.

Z celkové alokované částky ve výzvě „Pomoc domácnostem po povodni 2024“ byla ke dni 6. 12. 2024 vydaná Rozhodnutí o poskytnutí dotace v úhrnné výši 675 mil. Kč pro 16 800 domácností, proplaceno na účty obcí bylo 655 mil. Kč.

Z celkové alokované částky ve výzvě „Obnova infrastruktury pro ŽP po povodni 2024“ byla ke dni 6. 12. 2024 vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace v úhrnné výši 1 156 mil. Kč, vyplaceno na účty bylo 1 065 mil. Kč.

Nad rámec výše uvedených výzev probíhá aktuálně analýza projektové připravenosti **protipovodňových opatření** jako jsou poldry, revitalizace toků apod., kde mezi realizátory těchto projektů spadají převážně obce a správci povodní (státní podniky Povodí). Tyto projekty jsou standardně financovány z prostředků EU – Operační program Životní prostředí, nicméně alokace na tato opatření je již pro programové období téměř vyčerpána. **Odhadovaná potřeba finančních prostředků na realizaci těchto projektů** – v případě projektů ve vysokém stupni projektové připravenosti (dokumentace pro stavební povolení, zahájené stavení řízení) - **je ve výši 3 až 4 mld. Kč na období 2025–2027**, a na realizaci projektů s nižším stupněm projektové připravenosti pak 25 až 30 mld. Kč (2 až 3 mld. Kč ročně). Výše dotace se u těchto opatření pohybuje od 85 do 100 % výdajů **Na realizaci těchto opatření budou do budoucna nároky na státní rozpočet.**

Mezi další oblasti podpory, které gesčně náleží Ministerstvu životního prostředí (komplementárně s Ministerstvem zemědělství), lze zařadit zejména program **Likvidace škod po povodni 2024**, a to pro následující oblasti podpory:

1. Dekontaminace prostředí
2. Obnova ekologické stability krajiny
3. Obnova vodních nádrží, suchých nádrží a poldrů
4. Obnova přirozené funkce vodních toků
5. Stabilizace svahů a skalních řícení

Tyto projekty jsou rovněž standardně financovány z prostředků EU – Operační program Životní prostředí, nicméně alokace na tato opatření je již pro programové období téměř vyčerpána. Odhad potřebných nákladů není v tuto chvíli znám. **Na realizaci těchto opatření budou do budoucna nároky na státní rozpočet.**

Samostatnou kategorií je **odstranění škod na majetku státu ve správě resortních organizací MŽP**. Resortu MŽP vznikly škody na movitém a nemovitém majetku v celkové předpokládané výši cca 95 mil. Kč. Jedná se o škody na: administrativních budovách, drobných ochranných stavbách, hospodářských budovách, lesních cestách, účelových komunikacích, propustcích,

mostech a lávkách přes vodní toky, vodohospodářských stavbách, hydrologických vrtech, monitorovacích sítích, hydrologických stanicích povrchových vod, jímkách, srážkoměrné stanici, stanici imisního monitoringu a ostatních drobných strojích a zařízeních.

Resort MŽP bude požadovat navýšit limit rozpočtu kapitoly o 95 mil. Kč na odstranění škod na svém majetku.

Resort MŽP zároveň navrhuje alokovat do rozpočtu kapitoly celkem 3 000 mil. Kč na financování projektově připravených protipovodňových opatření v daných územích.

5.5. Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo průmyslu a obchodu se bezprostředně po povodních zaměřilo na přípravu programů pomoci zaměřené na podnikající právnické osoby, především na malé a střední podniky. Ministerstvem navržené individuální dotační programy nebyly nakonec vyhlášeny z titulu společného postupu ve věci pomoci po povodních ze strany Ministerstva financí. Jako forma pomoci byly tak nakonec zvoleny především finanční nástroje v podobě úvěrového programů a dále poskytovaných záruk za komerční úvěry.

Tato forma pomoci pro podnikatele postižené povodněmi je zprostředkována prostřednictvím Národní rozvojové banky, a to ve formě následujících běžících programů:

- **Úvěr Povodňový restart 2024** – jedná se o podporu živnostníkům, malým a středním podnikům ve formě bezúročného investičního úvěru, který umožní podnikatelům přístup k výhodnému financování a zahájení dalšího rozvoje podnikání. Podpora je poskytována ve formě bezúročného investičního úvěru v kombinaci s dotační složkou, kterou představuje finanční příspěvek ve výši až 25 % (skutečně vyčerpané) jistiny úvěru se uplatní formou odpuštění splátek jistiny zvýhodněného úvěru. Výše úvěru je až 100 mil. Kč se splatností až 20 let. Je možné jej využít na opravy, pořízení nebo stavbu budov nebo provozních zařízení, pořízení a opravy strojů a technologií a na investice do snížení povodňových rizik. Alokace podpory je 1,5 mld. Kč, program byl spuštěn v listopadu 2024 a příjem žádostí skončí 31. 3. 2025.
- **Záruka Povodně** – program je určen živnostníkům, malým a středním podnikům, kterým poskytne záruku za investiční nebo provozní úvěr, který pomůže s obnovou podnikání po povodních. Usnadní přístup k externímu financování podnikatelských projektů a zahájení dalšího rozvoje podnikání. Příjem žádostí byl spuštěn v listopadu 2024 a bude probíhat do konce března 2025. Od 1. 4. 2025 pak Ministerstvo průmyslu a obchodu plánuje vyhlásit navazující standardní Výzvu programu Záruka 2024 až 2030, která bude určena pro celé území ČR a bude obecně zaměřena na zvyšování

přístupnosti a dostupnosti financování pro malé a střední podniky a pro malé společnosti se střední tržní kapitalizací a posilování jejich globální konkurenceschopnosti prostřednictvím záruk. O podporu nadále budou moci žádat i podnikatelé zasažení povodněmi bez změny podmínek. Alokace programu bude 500 mil. Kč (celkový objem úvěrů zajištěný prostřednictvím těchto záruk je nicméně výrazně vyšší).

Ministerstvo průmyslu a obchodu nepožaduje v souvislosti s přípravou Strategie další finanční prostředky nad rámec již schválených.

5.6. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Na majetku využívaném pro činnost škol a školských zařízeních povodně způsobily celkovou škodu ve výši 784 mil. Kč.

Téměř všechny tyto škody byly způsobeny na objektech ve vlastnictví krajů a obcí. Jejich řešení tedy bude probíhat v rámci podprogramů ŽIVEL 1 a 2 (v gesci MMR). V návrhu programu jsou mezi způsobilými žadateli uvedeny i další právnické osoby (kromě krajů a obcí) vykonávající činnost školy. V omezeném rozsahu bude možné pořizovat i movitý majetek, půjde-li o vybavení školy (např. školní lavice). Vyčíslené škody na školách a školských zařízeních je nutné započítat do potřebné alokace podprogramů Živel 1 a 2.

V rámci své věcné působnosti se MŠMT zaměří také na majetek organizací pracujících s dětmi a mládeží. Tyto škody však v rámci sčítání nebyly sledovány samostatně, MŠMT je odhaduje na 20 mil. Kč.

MŠMT má k dispozici výzvy, v jejichž rámci je možné tuto oblast řešit. Jedná se zejména o:

- Výzva PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ 2025 pro osvědčené organizace
- Výzva PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ 2025–2027 pro střešní organizace
- Výzva PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ 2025 pro projekty nestátních neziskových organizací s nadregionálním dopadem.

Schválený rozpočet na rok 2025 v rámci výše uvedených výzev s řešením povodňových škod nepočítal. Pokud by tyto výzvy měly obsáhnout i řešení povodňových škod (opravy), bude nutné tuto oblast posílit z vládní rozpočtové rezervy dle aktuálních potřeb.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s reprezentací organizací pracujících s dětmi a mládeží provede v prvním čtvrtletní roku 2025 upřesňující zjištění škod na majetku, který tyto organizace používají k zajištění podmínek své hlavní činnosti.

V případě potřeby uvolnění dodatečných peněžních prostředků předloží vládě ČR kvantifikaci výsledku šetření do 30. června 2025.

5.7. Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví provedlo sčítání škod na státním majetku. Z tohoto šetření vyplývá, že byly zasaženy 4 organizace a celková škoda byla předběžně vyčíslena na 26,2 mil. Kč (u jednoho dalšího subjektu vyčíslení škod ještě proběhne).

Ministerstvo zdravotnictví je schopno pokrýt uvedené identifikované povodňové škody v rámci existujících investičních programů zaměřených na podporu materiálně technické základny a jejich zdrojů, případně bude navrhováno posílení zdrojového rámce programů ze státního rozpočtu.

Pro obnovu zdravotnických zařízení v majetku krajů a obcí bude možné využít programů ŽIVEL 1 v gesci Ministerstva pro místní rozvoj.

Ministerstvo zdravotnictví nepožaduje v souvislosti s přípravou Strategie další finanční prostředky nad rámec již schválených.

5.8. Ministerstvo práce a sociálních věcí

MPSV provedlo interní šetření k odhadu škod na majetku resortních organizací. Tato škoda byla vyčíslena na 8,4 mil. Kč (jednalo se zejména o škody v majetku Úřadu práce, České správy sociálního zabezpečení a Státního úřadu inspekce práce) a v současné době je schvalováno rozpočtové opatření k převodu potřebné částky na pokrytí výdajů MPSV z kapitoly Veřejná pokladní správa. Další výdaje v této oblasti MPSV nepředpokládá.

MPSV provedlo také šetření k prvotní identifikaci škod na majetku poskytovatelů sociálních služeb na celém území ČR. Zjištěny byly škody u celkem 79 poskytovatelů ve výši 603 mil. Kč. MPSV připravuje vyhlášení investičního dotačního programu a posílení stávajícího dotačního titulu na mimořádné situace pro poskytovatele sociálních služeb za účelem náprav škod způsobených povodněmi. Usnesením Vlády ČR ze dne 27. 11. 2024 č. 876 k posílení výdajů kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2024 – povodně 2024 se v bodě I. b) schvaluje financování na investiční dotační program určený na odstraňování povodňových škod v rámci závazného ukazatele Transfery na podporu reprodukce majetku nestátním subjektům v sociální oblasti až do výše 200 mil. Kč. Příslušné rozpočtové opatření je rovněž v procesu schvalování.

Výhledovou potřebu krytí škod v roce 2025 a letech následujících není zatím možné přesně odhadnout. S ohledem na výše uvedené prvotní šetření po odečtu částky, vyčleněné na dotační program, se bude jednat o prostředky v maximální výši 403 mil. Kč.

Ministerstvo práce a sociálních věcí požaduje v souvislosti s připravovaným programem pro poskytovatele sociálních služeb za účelem náprav škod způsobených povodněmi navýšení rozpočtových prostředků do své kapitoly do výše 403 mil. Kč.

5.9. Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury s ohledem na vykazovanou výši nákladů na obnovu majetku neuvažuje o zřízení speciálního podpůrného programového titulu, v jehož rámci by bylo oprávněno poskytnout dotace ze státního rozpočtu. Ministerstvo předpokládá, že škody bude možné pokrýt standardními nástroji, tzn. v případě kulturních památek, v jiném než státním vlastnictví, budou potenciálně poptávány tzv. památkové programy, z nichž je poskytován příspěvek na záchranu a obnovu kulturních památek podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění. Konkrétně se jedná zejména o Havarijní program a program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, případně také Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny. Tyto programy jsou jednoleté. V případě, že by bylo rozhodnuto o posílení kapitoly 334 pro posílení revitalizace kulturních památek v postižených regionech, lze toto zahrnout do podmínek podpory na rok 2025.

Pokud jde o škody způsobené na státním majetku v gesci Ministerstva kultury, nyní probíhají úkony ve vztahu k pojištění majetku a prvním krokům obnovy. V návaznosti na pojistné plnění bude situace dále posouzena s možností případné další podpory v rámci rozpočtu Ministerstva kultury, budou-li k tomu objektivní důvody. Předpokládaný dopad na výdaje u zřizovaných organizací, primárně objektů Národního památkového ústavu, odpovídá v tuto chvíli výdaji o objemu 32,98 mil. Kč.

Ministerstvo kultury aktuálně nebude zřizovat speciální podpůrný program. V případě potřeby a navýšení rozpočtu kapitoly 334 je ministerstvo připraveno reagovat na dílčí podporu obnovy kulturních památek v postižených regionech.

5.10. Ministerstvo vnitra

Hasičský záchranný sbor ČR provedl součet škod na svém majetku ve výši 176,5 mil. Kč. Prostředky na obnovu tohoto majetku již HZS ČR získal v rámci usnesení vlády č. 880 ze dne 27. listopadu 2024.

V rámci působnosti resortů byly také zaznamenány škody na majetku obcí (telekomunikace – 4,2 mil. Kč a stavby civilní ochrany – 2,3 mil. Kč). Pro obnovu tohoto majetku bude možné využít programů Živel 1 v gesci MMR.

Ministerstvo vnitra nepožaduje v souvislosti s přípravou Strategie další finanční prostředky nad rámec již schválených.

6. Souhrnný přehled požadavků na posílení kapitol ze státního rozpočtu

Ministerstvo	Forma pomoci	Částka (v tis. Kč)
MMR	Živel 1	5 000 000
MMR	Živel 3, 4	4 500 000
MZE	Kompenzace za ztráty na rybích obsádkách	100 000
MŽP	Odstranění škod na státním majetku	95 000
MŽP	Protipovodňová opatření	1 000 000 (2025)
MŽP	Protipovodňová opatření	2 000 000 (od 2026)
MŠMT	Majetek organizací pracujících s dětmi a mládeží	Bude upřesněno (t. 30. 6. 2025)
MPSV	Náprava škod na majetku poskytovatelů sociálních služeb	403 000

7. Možnosti krajů a obcí řešení obnovy území z vlastních rozpočtových zdrojů

Jednotlivé kraje uvedly, že vzhledem k rozsahu a intenzitě povodní a k povaze a celkové výši škod není v možnostech krajů a obcí hradit obnovu poškozeného majetku pouze z vlastních zdrojů. Zasažené kraje i obce své rozpočtové rezervy využily vesměs jednak již v první fázi řešení povodní (tj. při jejich akutním řešení), jednak také v raných fázích odstraňování povodňových škod (např. Olomoucký kraj uvedl vyčlenění částky 460 mil. Kč ze svého rozpočtu v říjnu 2024, Moravskoslezský kraj v tomtéž měsíci částku 350 mil. Kč). Územní samosprávné celky tak své rozpočtové rezervy označují za vyčerpané.

8. Rozsah dopadů na obyvatelstvo

Strategie obnovy území se zaměřuje na obnovu vyjmenovaných druhů majetku. Letošní povodně však ukazují, že je potřeba se zabývat i dalšími aspekty povodňových škod, které mají významné dopady do území, zhoršují socioekonomické rozdíly, prohlubují sociální exkluzi, zasahují fungování oblastí jako jsou sociální služby, školství, zaměstnanost a zdravotní stav obyvatel. Povodně totiž způsobily rozsáhlé škody na soukromých a obecních obytných budovách, ubytovnách, budovách školních zařízení, budovách pobytových i nepobytových sociálních služeb, budovách a zařízeních místních zaměstnavatelů. Tato Strategie proto věnuje pozornost i dopadům do sociální sféry a zdůrazňuje potřebnost je blíže vyhodnotit a reagovat na ně.

Povodně zasáhly v řadě případů obce, které se již před přírodní katastrofou potýkaly s dlouhodobými sociálními problémy a vysokým rizikem sociálního vyloučení. Mimořádné zatížení sociálním vyloučením bylo podle Indexu sociálního vyloučení (měřeno na škále 0 až 30 bodů, přičemž více než 8 bodů představuje vyšší riziko) zjištěno například v těchto povodní zasažených obcích: Budišov nad Budišovkou (24 bodů), Bruntál (18 bodů), Horní Benešov (17 bodů), Moravský Beroun, Křišťanovice, Krnov (15 bodů), Opava, Dvorce, Vrbno pod Pradědem (14 bodů). Zároveň část postižených obcí spadá i do hospodářsky a sociálně ohrožených území (HSOÚ) – např. Jeseník, Krnov, Bruntál, Bohumín, Odry, Orlová, Vítkov, Karviná, Havířov a další. Schopnost a kapacita těchto obcí vypořádat se s dopady povodní jsou proto značně omezeny.

Přesný rozsah a struktura povodní postižených domácností nejsou dosud plošně zmapovány a na závažnost situace lze usuzovat zejména na základě dat Úřadů práce či místního monitoringu nevládních organizací.

Generální ředitelství Úřadu práce vydalo po povodních instrukce pro domácnosti, jak žádat o finanční podporu, zejména o některou z dávek mimořádné okamžité pomoci (MOP).⁵ Zároveň ÚP žádosti podané v souvislosti s povodněmi zvláště evidovaly. Podle těchto dat jednotlivých kontaktních pracovišť Úřadu práce (KoP) lze uvést, že v souvislosti s povodněmi bylo od 13. září do 15. listopadu 2024 včetně **podáno 9 155 žádostí o dávku** z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí (žadatelem může být pouze celá domácnost, data tedy neuvádějí počet jednotlivců).

---

⁵ Mimořádná okamžitá pomoc je nenáročná jednorázová dávka, na kterou vzniká nárok v okamžiku, kdy je osoba příslušným pracovištěm Úřadu práce ČR uznána za osobu v hmotné nouzi, protože se dostala do některé ze sociálních situací uvedených v zákoně.

Organizace Člověk v tísni (ČvT) provedla v září a říjnu 2024 na území, na kterém zasahovala (jednalo se o nesouvislé území v několika různých regionech), šetření v celkem 3 752 domácnostech, z nichž téměř třetina (1 169) bylo označeno za zcela neobyvatelné (resp. jejich obydlí). Ve 148 případech se přitom jednalo o domácnosti s malým sociálním kapitálem, sociálně vyloučené, či zdravotně postižené. Stav řady zasažených domů se následně s příchodem zimy zhoršil, a lze předpokládat, že mnohé z dosud obyvatelných obydlí jsou či v nejbližší době budou nevyhovující z hlediska statiky a dalších stavebně technických standardů.

Schopnosti domácností vypořádat se s následky povodní jsou různé a omezuje je kromě špatného zdravotního stavu, vysokého věku a nízkých příjmů i vysoká míra dlouhodobého zadlužení. Zadlužení domácností totiž například znemožňuje čerpání vyhlášených či připravovaných dotačních titulů. Z Indexu sociálního vyloučení vyplývá, že v některých povodní zasažených obcích přesahuje procentní podíl obyvatel nad 15 let v exekuci 13 procent (Karviná, Orlová, Bruntál, Hanušovice a další) a v některých dokonce 31 procent (Osoblaha) přičemž celorepublikový podíl nedosahuje osmi procent.

Z druhé vlny dílčího šetření ČvT realizované následně v 600 domácnostech pak vyplynulo, že celkem 201 nejvíce zranitelných domácností (sociálně vyloučení, senioři, zdravotně postižení) bylo nepojištěných či nepojistitelných, a 11 domácnostem byla již žádost o plnění zamítnuta. U těchto domácností lze očekávat největší potíže při znovuoobnovení obydlí.

9. Koordinace činností navazujících na Strategie obnovy území

Vzhledem k rozsahu a povaze obnovy majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území určuje vláda k vykonávání koordinace činností spojených s obnovou zasaženého území v Moravskoslezském a Olomouckém kraji Ministerstvo pro místní rozvoj. Ministerstvo pro místní rozvoj ustanoví svého koordinátora a bude koordinaci vykonávat prostřednictvím zapojení relevantních ústředních orgánů, zástupců krajů (především s krajskými koordinátory povodňové agendy), místních akčních skupin (které budou zajišťovat roli hlavního kontaktu v území) a nevládních organizací do společné platformy. Tato platforma se bude kromě obnovy majetku a infrastruktury zabývat i řešením rozvoje území v sociální oblasti a oblasti lidského potenciálu. Ministerstvo ve spolupráci se zapojenými resorty zanalyzuje účinnost provedených opatření a navrhne nová potřebná opatření či legislativní změny. Za tímto účelem zpracuje Akční plán Strategie obnovy, který do 30. 9. 2025 předloží vládě.